

R.P. VINCENTII
HOUDRY
BIBLIOTHECA
CONCIONATORIA
COMPLECTENS
PANEGLYRICAS ORATIONES
SANCTORUM.
TOMUS QUARTUS,
IN QUO CONTINENTUR
PANEGLYRICI
SANCTORUM DIVERSI ORDINIS,
& Characteris,
E GALlico SERMONE IN LATINUM TRANSLATI.
EDITIO NOVISSIMA.



V E N E T I S,
Ex Typographia HEREDIS NICOLAI LEZZANA.

M D C C L X X I X
S U P E R I O R U M P A G U L T I E.

T A B U L A A R G U M E N T O R U M .

Quae in Quarto hoc Tomo pertractantur.

P ro Panegyrico S. Sulpicii Archiepiscopi Bituricensis.	pag. 5
Pro Panegyrico S. Joannis de Matha.	14
Pro Panegyrico S. Hilarii Pictaviensis Episcopi.	26
Pro Panegyrico S. Mauri Abbatis.	34
Pro Panegyrico S. Scholasticæ Virginis.	43
Pro Panegyrico S. Catherinæ Senensis.	48
Pro Panegyrico S. Jacobi Minoris.	56
Pro Panegyrico S. Magdalena de Pazzi.	63
Pro Panegyrico S. Cajetani Thienæi.	72
Pro Panegyrico S. Claræ Virginis.	83
Pro Panegyrico S. Rocchi.	91
Pro Panegyrico S. Dionysii Areopagitæ.	98
Pro Panegyrico S. Matthæi Apostoli & Evangelistæ.	105
Pro Indulgentia Portiunculæ, & Festo die Mariæ Angelorum.	113
Pro Panegyrico Sanctorum Omnium.	123
Pro Panegyrico S. Hieronymi.	139
Pro Panegyrico S. Elisabeth Portug.	147
Pro Panegyrico S. Joannis a Cruce.	158

T A B U L A
A R G U M E N T O R U M

	1. De la Glorie de l'ame purgatoire.
11	2. Subsistit Alioquinque Purgatorio. pag. 2
12	3. Pro Purgatorio. & Justitia de Mortis.
13	4. Pro Purgatorio. & Huius Purgatoris Elegies.
14	5. Pro Purgatorio. & Manu Apparita.
15	6. Pro Purgatorio. & Scholasticis Artibus.
16	7. Pro Purgatorio. & Cyprianic Generatio.
17	8. Pro Purgatorio. & Ecclae Ministris.
18	9. Pro Purgatorio. & Testimonia Proximi.
19	10. Pro Purgatorio. & Celsini Testimoni.
20	11. Pro Purgatorio. & Chiesa Virginum.
21	12. Pro Purgatorio. & Redempti.
22	13. Pro Purgatorio. & Dionysii Ascensione.
23	14. Pro Purgatorio. & Matthei Apocalypsi & Evangelio.
24	15. Pro Purgatorio. & Iudiciorum Fortunatorum, & Febo die Massis Ascensionis. 113
25	16. Pro Purgatorio. & Sanguinarii Orationis.
26	17. Pro Purgatorio. & Historia.
27	18. Pro Purgatorio. & Historia Purgatorum.
28	19. Pro Purgatorio. & Iustitia a Cœs.



C O N C I O N A T O R U M
B I B L I O T H E C A,
C O N T I N E N T
P A N E G Y R I C O S S A N C T O R U M.

P R O S A N C T I S U L P I C I I
A R C H I E P I S C O P I B I T U R I C I
P A N E G Y R I C O.
M O N I T U M.

Sanctus Sulpicius, hujus nominis secundus, ad cuius elogium satis uberem copiam nos allatores putamus, nisi vocabulo distinguatur ab altero, quem Severum nuncupant, & ipsum Biturensem Episcopum, qui eadem prefuit Ecclesia ante hunc, cuius Panegyricam orationem exornandam aggredimur. Quoniam vero hac in re illud in primis cavendum est, ne alter cum altero confundatur, quod accidit non paucis Auctoribus, qui alteri accepta restulerunt, que non nisi de altero ipsius erant predicanda.

Illud vero secundo loco est cavendum, ne illa habeatur ratio variarum opinionum Criticorum, ex quibus subrori possent non minime dubitationes de veritate factorum, quibus Sancti hujus elogium immittitur; sed illis adverbendum est, quae referuntur ad Historias eundem temporum, a quibus omnis absit suspicio assentationis, vel alterius cuiuspiam affectus, preter curam veritatis in lucem profondere.

Tertio tandem loco animadverbendum est, licet Sancte iste in variis Ecclesiastici statibus vixerit, Aulico, Antiflitis, Eremita, & in quolibet statu nominaliter adit illi commune cum Sacerdotiis, qui in singulis eminuerunt; ipsius nihilominus in finguenda pro ceteris praefuisse, & faciem aliis præstuisse exemplis, satis, atque virtutibus, que ita hujus sunt propria, ut illius characterem, & singulare prorsus elogium constituant.

P A R A G R A P H U S P R I M U S.

Varia Sermonum hujus Argumenti Synopsis.

Lex Dei ejus in corde ipsius, & non supplantabatur.

I. Q uamcumque propensionem homo fortius fuerit in bonum; tres ut plurimum adsum virtuti illius scopuli, proper quois a Dei lege aberrat; nempe adolescentia, mundo conformato, & ad aliquem dignitatis gradum ascensio. Adolescentia quidem in eo prava citi desideria; Mundus illi nefaria obiecta exempla; dignitas gravia illi oneri imponit, quez multiplici de causa nequit sustineri. Quantu periculi res est efficeri ne animi cupiditatibus abripiatur, ne peccatorum confundetudine corrumpatur, ne manutetur suorum pondere obtratur! Quam praelata hodie mihi se se offert occasio verba apud vos faciendo de Sancto Viro, qui Calefictibus benedictionibus prævenitus, fibilmet vallum divina legis circumdedit, & coquæ opulculos prædicti humanas tentationes, atque infirmitates superavit!

1. In ipsa adolescentia egit penitentiam.

2. Sararam teatramque in Aula fervavit innocentiam.

3. Omnibus Episcopatus munieribus digno perfactus est. Flebile.

II. Glorificavit illum in conspectu Regum, & iustit illi coronam populo sua, & ostendit illi gloriam suam. In fide, & lenitate sanctum fecit illum; & elegit eum ex omnibus carnis. Eccli. 45. Deus glorificavit illum coronam Regibus; illi suam communicavit auctoritatem in populum; & secreta gloria sua mysteriorum, Paneg. Tom. IV.

ria eidem aperuit. Per fidem ipsius excellentiam, & merita lenitatis Sanctum fecit illum, elegitque illum, ut omnibus mortalium conditionibus in exemplum proponeret. Locupletissimus hisce encomius Spiritus sanctus apud Ecclesiasticum fidem famulum suum Moysem exornat, quem hominum misericordiam appellat, cuius elogii partem merito in Sanctum Sulpicium conferre possumus, quem Pium vulgo appellabant, & quem ipsi vocare possumus Sapientem universalem, exemplar perfectissimum in omnibus christiana vita profectionibus, speculum sine macula, in quo confici potest.

1. Perfectio status Nobilitatis in Aulico Sancto.

2. Status Ecclesiastici in digno Praefule.

3. Status Regularis in viro altissima contemplationis, Sanctus hister magnus fuit in fe, & erga alios: Magnus Princeps in aula: Magnus Antiflitis in Ecclesia: Magnus Conobita in seculo. Tripli haec corona remidium hodierna die illum vobis propono, offendens vobis illum de Seculo in Aula fulgore victorum: in dignitatibus Ecclesie de inferno victorum;

in pisis contemplationibus de ipso victorum; eodemque tempore ille nobis de universa Christiana morum disciplina tradet documenta: docebit nos. Mandum contempnere, Deam glorificare, nosquem et nobis divellere, ut perfecte habeamus illi, qui nostrum est primum principium, & finis ultimus. P. Taxier.

4. Status Ecclesiastici in viro altissima contemplationis, Sanctus hister magnus fuit in fe, & erga alios: Magnus Princeps in aula: Magnus Antiflitis in Ecclesia: Magnus Conobita in seculo. Tripli haec corona remidium hodierna die illum vobis propono, offendens vobis illum de Seculo in Aula fulgore victorum: in dignitatibus Ecclesie de inferno victorum; in pisis contemplationibus de ipso victorum; eodemque tempore ille nobis de universa Christiana morum disciplina tradet documenta: docebit nos. Mandum contempnere, Deam glorificare, nosquem et nobis divellere, ut perfecte habeamus illi, qui nostrum est primum principium, & finis ultimus. A 3 daret.

daret primo Regi Israel confiliarium, a quo in viis justitiae deduceretur. Sed haec verba mirum in modum mili videtur apposita ad celebrandum elogium Sancti illius Viri, cuius festum diem hodie recolit Ecclesia; ita ut eadem transiret satis sit ad Missificium; atque officia, quibus Deus magnum hunc Virum destinavit, ut absolutissimum illius exortetur elogium. Sane incomparabilis S. Sulpicius electus fuit, & a matris utero vocatus tanquam Samuel alter ad eadem monera, & idem missifarium. Hic primum pertulit sanctitatem in aulam, ubi vita sua partem transegit, mox in Ecclesiam, cujus mores reformat, ac instauravit disciplinam; denique factus est populi, & fidem ceterorum patrarentissimum, ac validissimum patronum. Haec imago, & hic character nonae satis connotatus est, ut ex eo magno hic Praeful agnoscatur, & satis praeclarus, ut exemplar fiat fulgidiorum virtutum omnibus statibus, omnibus vita conditionibus? Nobilitas in illo sanctificatum sanctum Auticum, qui in magna Mundi luce religiosum dicit vitam, & qui sapientiam confilii suis Magni Principis regimur moderatur. Ambulans enim Christi nos cunctis diebus. Clerus in illo perfectum intuitus est Ecclesiasticum, & Episcopum pro Domo Dei zelo succensum, qui primaverat sanctitatem nitorem Gallicanam Ecclesie reliquit. Suficit nobis Sacerdotem fidelem, qui juxta cor meum, & animam meam faciet. Populus tandem qui illum elegit, & fibi in Pastorem depopocet, in eo spiritum alterius Sanctorum admiratus est, qui secundum leges Dei dixit illum, & ex populo universo annis ducas familiam constituit per unionem, atque concordiam, quam inter omnes alii, atque servavit: Et adficio et domum fidem. Homini vobis explanandum propono in Sancti Sulpicii Panegyrico iuxta illum, quem Samuel Propheta nobis Sacra Textus reliquit: quodquidem non fecas a Propheta hic.

I. Magni Regis regimen sapientibus confilii moderatus est. S. Sulpicius in honorem, ac dignitatem revivit. 3. Diu praeuit tanquam caput, & pater populo Dei. Nec injuria hunc cum antiquo illo Propheta Israel comparo; nam non fecit ea illi omnibus numeris absolutissimum ipsum perfundit munierat est, & cum honore eadem spartam procuravit. Auctor Sermonum in omni argumento.

IV. Magnificus in Sanctitate. Exow. 15. Licit apud Deum nulla detur perlonarum accipio, ex Apostoli doctrina, ac sola actionum merita hominem in peccatis iacecentem, fatentem nihilominus est, natalia, genit, & alia fortuna bona neficio quam lucem virtuti, atque sanctitati conferre, qua hanc in Dei simili, & hominum oculis, magis tamem honorari videat, si Principes habeant sibi deforueat, non fecerat ac Imperator terzus credit honor, si Reges, ac Principes numerantur in famulis illorum; sed denique, quia sanctitas eorum exempla latius patet, & acris perfringam mortali oculos proprie loci, quem tamen pra aliis, dignitatem. Qaa res majorem etiam vim obtinet in animis nostris, & aliis vulgo omnes aenior causas excusat, quas in virtutum praecepsere possint. Quomodoenque se habent, scilicet, contat, efficer Deum, ut grata sua virtus magis eteclia, trium Regum gratia, & quidquid hominum palpat ambitione, hodierna die non nihil conferre debent am exordium sancti Aulici elogium, qui praeclaris omnibus hinc praerogativis usus est,

I. Ut eximus heret sanctus per earum, atum eas possumus.

2. Urne alios sanctificare exemplo generosi contemptus erunt, qui praeceps, amplissima qualibet maura obsecratio, auctor recent.

V. Ostendit potest S. Sulpicius tota vita sua tempore non fuit tantum, verum etiam mortalium ex omnibus statibus, & conditibus sanctificatione adhuc orato.

3. Semipotum sanctificavit heretica fide, per quam concecavit terra divitias, amplissimum patrimonium, omnemque ipsam futura dignitatem, que deesse non poterant viro illius meriti, generique, lugendo volupates, quibus frui poterat in seculo, & in Regum aula; ac tandem contemptus honorum, magistraturam, ac dignitatem, que certissime eidem collata fuisse. 2. Semipotum sanctificavit per persistentiam, quam exercuit. 1. in adolescentia; quod tempore mortales, quia de illa cogitent, ut plurimum omnibus sive voluntatis financiant, insueque indulgent cupiditatibus, que aunc temporis maxime leviter. 2. Nullum persistit genas intentum religio in statu innocentia, & canditatis, qui illum diligenter videbat falem ab ea penitentia fevereat, quia illus est. 3. Sanctificavit in inter Aula delicias, & inter Infulas, Episcopatus labores cum auctoritate mortificatione conficiens &c.

6. Pro S. Sulpicii Panegyrico §. I. & II.

2. Sanctificavit alios per ardorem caritatem. 1. Reges, & Principes optimis confiliis, atque institutis, docens quo pacto inter statu pericula feliciter gerent. 2. Aucti vero, tradidit illis exempla illustrum virtutum, que perraro in aulis occurrerat, 3. Proximum denique, vulgo illum suis operibus edificans, eisque sancta prebens documenta. Sermo Manuscriptus.

Pecunia miracula in vita sua. Eccli. 21. Spiritus Sanctus per haec verba eximians nobis propofuit imaginem virtutum sancti Sulpicii, cuius vitam vere dicere possumus iugo miraculum extitisse: Etenim

1. Magnum fuit miraculum tartam, teckamque servas in noctem suam in adolescentia, quo tempore alii suis obtemperant cupiditatibus, & exi in effrasans libidines ruit.

2. Non minus miraculum fuit, quod contra anionis sui profusionem in aulam vocatus, quoniam illam inde corruptionem contraxerat, illuc immo pietatem, omnemque virtutes inventerat, per quas alios etiam sanctificavit.

3. Tertium miraculum fuit horror, quo honores, & dignitates omnes prosequebatur, cum enim invitus ad Bucinensem Episcopatum fuisse eucus, Infulas abdicavit, ut in solitudinem se recuperet, & unice de Deo sollicitus contemplationi vacaret.

PARAGRAPHUS IL

Fontes, ex quibus bautisti potest copia ad propositos Sermonum structuram exponendas, Auctoreisque hoc argumentum petras.

Surius ad decimam quintam Januarii diem refert Sancti hujus vitam ab equali Auctore, descriptam rudi crassa que minerva, quam deriva ex parte barbarie edidit minus inelegans. Surius idem alias duas Sancti ejusdem vitas prouidit, a dubius cormundum temporum Scriptoribus; quorum altera fuisse est, & distincta in variis statibus, in quibus Sanctus noster veritus est, & varia operum, virtutumque generis, altera contractior est, ab anonymo milites autoris conscripsi.

Bolandus ad decimum septimum Januarii diem eadem vitas describit, criticisque notis additis plures enucleat difficultates de tempore, quo Sanctus hic natus est, aliquid pluribus circumstantiis.

Ballet, qui Bolandianum in criticks annotationibus fecerit est, in ordinem totam Sancti hujus vitam digestis, protopom ratione, & varietate statuum, in quibus se exercuit.

Vincentius Bellovacensis lib. 23. cap. 17. 28. & 29. egreditur quidem, tecum Sancti hujus hujus metu.

S. Antonius, ex Sarto magnus fuisse videatur, quo de S. Sulpicio narrat. Petrus de Natalis lib. 2. c. 99. laude locuta sunt de

Franciscus Argous evolvit questiones complures per occasione duorum Sulpiciorum quorum interque Bucinencis fuerunt Antiphiles, obnonas.

S. Gregorius Turonensis lib. 6. Ep. Franc. cap. 39. illum Remigii, non Oltregili successorem autumnum, exo Gontandi Regis Galliae.

Uffidans in Martyrologio, ad Januarii diem 13. Rabanus, Ado, Felicis tuomus cum laudibus loquuntur de Sancto hoc Prudente, qui tamen ad operam illius enarrationem defendant.

Amonius lib. 4. cap. 16. de ejus obitu verba facit.

Pleicher in Panegyricis suis exanimum habet hujus Sancti elogium.

P. Sennault Oratori, in volumine tertio de Sanctorum Panegyricis.

P. Texier Panegyricorum tomo primo.

Auctor Sermonum in omnia argumenta tomo primo Panegyricorum.

PARAGRAPHUS III.

Loci, Exempla, Applicationes Scripturarum huc argumento.

Loci, qui Sancto huic congrue possunt ratione variorum statuum, in quibus visiti.

Justus con suum tradet ad vigilandum diluculum ad Dominum, qui fecit illum, & in conspectu altissimi deprecabitur. Excli. 39.

Ut scis, quantum aliter non possem esse continent, nisi Deus dedit. ad dominum, & deprecatus sum illum, Sapiens. 8.

Cum esset junior in Tribu Nephtali, nibil tamen puerile vestit in opere. Tob. 1.

Quatuor membra fuit Domini in toto corde suo, dedit illi Deus gestam in conspectu Regis, & dedit illi potestam. Ibidem.

Glorificatus illum in conspectu Regum, & iussi illi coram populo suo, & ostendit illi gloriam suam, in fide, & lenitate, qui illum diligenter videbat falem ab ea penitentia fevereat, quia illus est. 3. Sanctificavit in inter Aula delicias, & inter Infulas, Episcopatus labores cum auctoritate mortificatione conficiens &c.

Tunc Rex Danihel in sublimi exultis, & munera multa, &

et magna dedit ei, & constituit Principem superer. Ibidem. Qui cum Sapientibus graditur, sapientis erit. Prov. 12. Spiritus Dei amplius erit in illo. Daniel. 5.

Nemo adolescentem tuam contemnas i sed exemplum esto filium in verbo, in conversatione, in caritate, in fide, in castitate.

Talit deobea, ut effe nobis Pontificis sanctus, impellitus, sepe regatus a peccatoribus. Ad Hebr. 7.

Suficit nobis Sacerdotem fidem, qui juxta cor meum, & animam meam facies, & adficio et domum fidem, & amabilis eorum Christo meo canitis diebus. 1. Reg. cap. 2.

Oportet Episcopum irreprobabilis esse, fabriacum, prudenter, ornatum, pudicum, hospitale, Doctorum. 1. Ad Timoth. 3.

Oportet autem illum & bonum sejunctum habere ab illis, qui foris sunt, ut non in opprobrium incidat, & in laqueum disabiles. Ibidem.

Oportet Episcopum sine crimine esse, scilicet Dei dispensatorem, non superbum, non elatum, amplectentem eum, qui secundum doctorem est, fidem Sacramentum. Ad Titum 1.

Prudenter, insopportuno, impetuoso, arguto, oblitera, inrepa, in omni patientia, & doctrina. 2. Ad Timoth. 4.

Tu vera erga, in omni labore, ministerium tuum imple, sicut vera erga, in omni labore, ministerium tuum imple, fabriacum. Ibidem.

Sollicita cura te ipsum exhibere operarium inconfusabilem, recte tractantem verbum veritatis. 2. Ad Timoth. 2.

Exempla, & figura ex Bikiite desumpta.

S. Sulpicius cum Mardochai colatus. Tanta fuit Mardochai virtus, ut in Aulieri aula nullum pappa fuerit ecdypnum, sed major illi fulgoris facta fuerit. Autem non extremum apud Regem tenet locum; magna immo illius erat auctoritas, quippe qui anni Regis Cuius Regis scripta signabat, quo loco tamen illus non erat, nisi ut de omnibus optime mereretur, qui illius optime dignificavit; & factus est acceptibilis plebi fratribus suorum, loquens ea, quae ad pacem feminis sui pertingerent. (Ephes. 10.) In Sulpicius in Clostrum II. aulam omnem virtutem suam tutatus est; quatinus novum adadiu incrementum; quoniam plures illi suppetebant de proximo bene merendi occasioe. Nisbet enim illi magis per caritatem, quam alia quavis ea causa. Aulicorum omnium necessitudinem conciliabit, & factus est acceptibilis plebi fratribus suorum, loquens ea, quae ad pacem feminis sui pertingerent. (Ephes. 10.) In Sulpicius in Clostrum II. aulam omnem virtutem suam tutatus est; quatinus novum adadiu incrementum; quoniam plures illi suppetebant de proximo bene merendi occasioe.

Quam iudicamus spectaculum videre Sulpicius ab incunabula facis inseparare ea mentis attentionem, que nihil pretire redolebat. Nesciit de cubili aburgabat, & procumbebat in genua, ut Deo cor suum offerret, ac precibus infaret. Virtus hujus est per eum Evangelici adolescentis pictari, qui cum eadem agenda ex maxime dilectant. Obstat aures blandis lenocinias ambitionis, & vanitatis, ut illas unice voci Salvatoris aperiatur. Nonne hoc est brevi adquirere virtutes proprias seniorum fratris obvicias, qui in via perfectionis occurrit? Consummatus in brevi tempora multa. Sapient. 4. Brevi auctoribus est perfectionem, quam alii nonni posse diuturnum temporis sumptuaducent. Eheu, quam magna est eloquio hoc illud intelligent! Ea in etate, qui accerit sunt aiunt cupiditatem, omnem fenum perfectionem adquirere! Primis vita primordiis omnes excitantur animi perturbationes, & factus est acceptibilis plebi fratribus suorum, qui beneficia ipsa supererat; ita ut jugiter in ore mortalium omnium versaretur per laudes, quae in ipsum unique congererantur, & in corde per amorem, quo ipsum omnes prosequerantur.

Quam iudicamus spectaculum videre Sulpicius ab incunabula facis inseparare ea mentis attentionem, que nihil pretire redolebat. Nesciit de cubili aburgabat, & procumbebat in genua, ut Deo cor suum offerret, ac precibus infaret. Virtus hujus est per eum Evangelici adolescentis pictari, qui cum eadem agenda ex maxime dilectant. Obstat aures blandis lenocinias ambitionis, & vanitatis, ut illas unice voci Salvatoris aperiatur. Nonne hoc est brevi adquirere virtutes proprias seniorum fratris obvicias, qui in via perfectionis occurrit? Consummatus in brevi tempora multa.

Pro eis sanctifico me ipsum. Ioann. 17. S. Sulpicius Dei consilia cognoscens nihil inaudiu relinquunt, ut le ipsum sanctificet, redditque ut alios sanctificantes idoneum. Scit enim Christiano non suam tantum, verum etiam fratribus suorum curam suffit concredit, pro qua vitam quoque suam tenet impetrare, cum divino consilio urgat occasio, ac necitas. Pro eis sanctifico me ipsum. Ioann. 17. S. Sulpicius Dei consilia cognoscens nihil inaudiu relinquunt, ut le ipsum sanctificet, redditque ut alios sanctificantes idoneum. Scit enim Christiano non suam tantum, verum etiam fratribus suorum curam suffit concredit, pro qua vitam quoque suam tenet impetrare, cum divino consilio urgat occasio, ac necitas. (1. Joann. 3.) Quamobrem inculpatur in corde suo omnes Religionis veritatis, ut illas in proxim redigentes fratibus suis praecipaces sint. Hoc ille aggressus est ab incunabula etate, & nihil inde illam amorem potuit, neque progressus ejusdem immortalis anima excederat.

Maxima ubique est exemplorum pravorum contagio: sed cum tribus nulli major quam in facultatem Principum aula, ubi viri, & mulieres in id unum intenti videntur, ut suas fibi comnuntur aegritudines, & ultra citroque sole corrumptant. Vaniitas, luxus, amatiora noxa ex oculis migrant in cor; & quod aliquando nomisit vanitatis spectaculum est, sensim, & fine fenti si formae concipiuntur, difficiliter virtutem feruntur in hac omnium fragitum fentia, videntur infuperabiles. Quia firmata, atque constante opus non est. S. Sulpicio, & Episcopis par, endemque semper fuit pietas illus. Semper sine illa uternim follicitus fuit ut certam faciat vocatioem suam omni bonorum operum genere. Offer illi facultum honoris, opes, voluptes? has omnes nugas esse patat, illis ex animo nuncius mittit, ut in hamilliosis Ecclesie minoribus felice divino mancipet cultui. Rex illus in aulam invitatus? Componit illi tibi interiorem solitudinem, quo se, ubi vobis laetit, a mundo tumultu recipiat. Ad labores Ecclesie dignitates attollit? bonis exemplis, pitiue documentis animas sanctificat. Pro eis sanctifico me ipsum.

Proni sunt sensus hominis ab adolescentia sua in malum. Genet. 8. Quamobrem optimam licet naturam & in bonum proclivem tortus fueris; tres tamen tibi occurruunt communis virtutis, scolapii, praeteritudo in adolescentia. Primus est atrox adolestib; aler, cum mundo communicatio; tercarius; pectoris excepit; pectoris operis & dilectionis. Opus & dilectionis.

Ubi video Sulpicius non faram dumtaxat, eccliamque uestra, ut verum etiam augere fidem suam, atque virtutem inter Aula pericula, quia aliis vulgo illam eripiant, mibi videre omnium tuae gratias, qui Sulpicius ab adolescentia adeo uberibus gratias camauit, ut non solam non passa sic se trahi cupiditatibus etatis illius, sed ejusdem ignes transfigerent.

S. Sulpicius fei sancti ab adolescentia sua in malum. diluculo ie ipsum praemunit coniunctus est, & ad adolescentiam adoleste. pectoris excepit; pectoris operis & dilectionis.

Pro S. Sulpitii Panegyrico. §. III. & IV.

serit ad magis magisque ciendam fidem, & caritatem suam erga Deum, zelum vero erga proximum. Convertit in fidelitatem administrula ea pericula, quibus vulgo sepius sunt dignitatis, & diluculo se ipsum contra zatum omnium tentationes preminuit. *Prout sunt Et.*

Nemo adolescentem suam contemnat, sed exemplum eho redditum. 2. Timoth. 4. Praceptum hoc juveni cuidam Episcopum. Po traditum fuit, qui in juventute sua obtemperavit nascitetur virtuti. Etenim juvenis cui mali per non est? Præsumpto, voluptas, vanitas eam trahit. Adolescentem via non finitur. Ita est navi fine gubernaculum, qui fit tempus libidinum? Ex quo puer ratione ultimae decurunt, illam dedecorunt; imbutur quidem peccatis affectionibus, sexentis agitantibus cupiditatibus, optimarum admonitionum obores, bonis consilii excedientibus, tunc pravorum exemplorum imitatores in dies singulos fexcent faciunt quia vel culpa non vacant, vel vacans utilitate. In S. Sulpicii persona alterum nascitum. Pauli discipulum proscilientem ex ea doctrina, quia olim Timotheum erudit. Sanctus noter fuit profecto exemplum fidelium, *exemplum eho fidelium*, per eas virtutes, quas supra suam atatem exercuit, per morum gravitatem, atque modestiam. Non excedit illud tempus, quod ad infusas vocaretur, ut se aliis virtutibus præbatur exemplum: hoc ille præstitit tota vita curriculo, sive in scuolo, sive in aula, sive in Episcopali dignitate; videturque semper obsequio habuisse hanc Apostoli verba: *Exemplum eho fidelium.*

*S. Sulpitius Dominus pari hereditati mea, & cœli mei. Psal. 15. Quoniam prædicta haec mihi videatur hereditas! Sacra vanitas, munera omnia, pompa, sensu voluntatis, honores, & dignitates quid mihi offere poteritis cum Domino conferendum? abebat S. Sulpitius. Dies una sub oculis Dei traducta, minimus divinorum luminum radius, minima pars gratiarum illius totu[m] celo superas suavissimas quaslibet voluntates, quae percipi valescant in tabernaculis peccatorum. *Melior est dies una in atriis suis, super milita.* (Psal. 83.) Hinc quæcumque essent sancti hujus viri talenta, quæcumque spem Dominus illi proponeret, respondebat, *Dominus pari hereditati mea: ut res non sine timore transire.* S. Hieronimus.*

Sicut lumen adolescentia iter, in quo ego latsum sum; & res non sine timore transire. S. Hieronimus. *Mirum dictu[m] est, nurris in palatio, contubernialis Augustorum, inter rerum omnia abundantiam, tanta verecundia fuit, ut nec levem quidem obsecrare rumoris in se fabulam daret.* Idem in Epistola ad Salvinam loquens de nobilissimo adolescentie Nebridio.

Locus superior, nempe Episcopatus sicut ita tenetur, ut debet; & tamen indecens appetitur. S. Augustinus lib. 19. de Civ. cap. 19.

Sicut Christus gravem patrem potest persecucionem, quam ut qui verbo, aut exemplo animas suo sanguine libertatas ab ipso arietis, si genitorem honoratatem et impudentem non valent, quam animas deviantes converteat ad ipsam. Idem. *Majus miraculum est prædicationis verbo peccatorum conversare, quam canem mortuum sustinere.* Sanctus Gregorius dialog. lib. 3.

Semper dives est Christiano pauperem, nec pavet in isto mundo indigentia laborare, cui donum est in omnium regnum Domini omnia possidere. Sanctus Leo Sermon. 3. de Quadragezmo.

Sic pollat Episcopus Sapientia, ut non solum creditum sed populum sufficiens debeat; verum etiam & cunctarum queat barem contradictionis a catholica repellere Ecclesia. S. Ambrosius lib. de dignitate Sacerdoti.

Ab hisce Antifer vieti sumus, praestitor est,

quoniam ut minus, firmus, quam ut seruonius, fortis quam ut verborum blanditias superari posse. S. Basilius de quadam Episcopo.

Dicit esse perigrinum eum, qui eiusmodi est, ac spiritu vivere, & affectu sui flammam operibus ipsi ostendere i dices omnes sollicitudinem, atque industria suppone, ut die, nocteque cœstra perlustrare, & sui offici munus diligentissime implas. S. Chrysostomus hom. 10.

Episcopus non alius, quam Episcopatus opera defugat, ut ex bona opere magis, quam ex professione nostrarum plas meritis est Episcopus, quam quod nomine vocatur. S. Ambrosius lib. de dignitate Sacerdoti.

Quid Antifer ad Dominum, nisi pro delictis populi intercessor eligitur; qua itaque fiducia pro peccatis alienis intercessio venio, apud quem de propria securus non sum? S. Gregorius lib. 1. Epist. 24.

Gloria Episcopi est pauperum opibus providere; ignominia omnium Sacerdotum est propriis studere dignitatis. S. Hieronymus Epist. 2.

PARAGRAPHUS V.

Quid in Theologia penitentia in argumento deponi posse.

O Mnes diversi statu, in quibus fideles versantur, super naturae infirmitates sunt, & Christiana proficiuntur laetificantur. Nihil in illis terrenis amplius, nihil profanum, iuxta Dei mentem omnia ibi esse debent supernaturalia, omnia divina. Anicii etiis, viri Nobiles, Milites, Mercatores, Judices; & quidquid vobis placuerit; verum aliquid amplius etiis, quod omittit. Christiani etiis; qualiteram hanc

Pro S. Sulpitii Panegyrico. §. VI.

9

hunc ab aliis minoribus vestra separare non potestis, nisi fratrem vestram abdicaveritis, Christifidelem esse, est est sanctum, & statu Christiana fidei reliquorum statum esse debeat sanctificacionem. Spiritus Fili Christi, qui anima est Ecclesiæ ipsius, cum omnibus membris ejus adhaeret, ut illi eorum idem idoneas largiatur sanctitatem; cum vobis conjunctus sit, ut de nobis, nisi obsterit, id agat, quod in Magno Sulpicio peregit, Aulicum Sanctum, Nobilium Virum, Episcopum Zelotem. Ne igitur numeri vestro referatis acceptum, quod depravata dumtaxat vita vestra, & nefaria voluntati reverendum est. Nam ergo vobis dicere possum post propinquum vobis Sancti Praefulsi exemplum, quod olim S. Ambrosius abebat: *Nemo igitur se excusat publici afflictus: canitis officiis presertim in facies litteris formam vivendi.* Omnis ad bene agendum provocans (excessus, excessus, dignitas). (Ambros.) In Scripturis invenimus De Spiritu, virtutis, vitesque Calefie viam ostendit, omnibus hominum statibus, qui sapientia natura malis non sunt.

S Sulpicius nos admonet initia cum peccatoribus confundendum efficer, ut similes illis evadamus. Amici statutorum patrum efficiuntur; (Perv. 12.) non enim deest in malo intell. fecunditas, por quam illud felix effundit, atque communica. Natura illuc proclives trahit pondere pravarum affectionum nostrarum atque desideriorum. Frequens exemplum, quod ubique feruntur, laqueum evitandum sunt, ut non sine singulari Dei patrocinio cumulus adeo prolixus abolatur, quia derretur, & auctoritate viis recedat; & quoniam in quipam majoris momenti se Dei lege infringatur. Hinc Sacer Texus beatum appellat illum, qui ad finem atque felici hoc in Itatu perveraverit. *Beatus vir, qui inventus est sua macula.* (Ecccl. 31.) Factor equidem non deest, qui potquam ignis cupiditatem derburuit, in reliquum vita spatiu[m] Deo fideles perficit; verum nonne vos quoque fatebimini, perpauca esse, qui omnes adolescentes sua tempus traducant, quin innocentia sua labem aspergant? Etenim ubinam maior præfidentia, major cum ignorantia conjuncta videatur, quam hac in aetate? Major opus tui ipsius aetorume meritorum, major cum infrauti, & imprudentia? Major pertinacia, & philacula cum odio major earum rerum omnium, que libertati vim possunt afftere? Ubinam ex ea magis occurrit temeritas major aduentus, & quoniam illi debet, ut quoniam rebus in omnibus sibi proficiat? Qui, ut verbo me expediam, difficultus regitur, atque intra officiis suis contineatur, quam adolescentia? Iure profecto S. Joannes Chrysostomus queritur, quod statim hanc attingentibus summorum custodes, & pedagogi, quibus tuu[m] maxime opus est, & quod adolescentibus futu[m] arbitrium permittit, ut vigilanter esse, & reverentia, qui illis adiubatur, temperetur labore, qui illi denique injicitur. Verificum quoque est, Onera horribilis congrue; cumque Episcopatus, ac Sacrorum Jejuniorum etiam curas exigere, & eos, qui honore decorati sunt, ut hi sunt veritate repleti, utique candens effundant, ut hominibus Dei misericordiam dispensent, quia in caput suum ejusdem provocent jubilatum, ut per sapientiam animas alie[n]as regant; & suam in patientia possident. In illis requiriunt lumines, & cogitationis ubertas, zeli fervor, sollicitudo Caritatis, rationabilis indulgentia, prudens severitas, jugis oratio, & nonquam intermitenda vigiliatio. Tot, tantaque virtutes modica pars eorum, quibus Sanctus noster rendebat. Monachus laus aruit, cordibus quamnam adjectit, conscientias rimatas est, doctor fuit rubidus, foliatum afflictit, pauperibus omnibus praeditum, studiorum suorum mancipium, & pater omnium fidem.

S Eccl. Patres non docent, ad votacionem adeo divinam, quae Sacerdotium est, praferunt vero Episcopatus, requirent vel puritatem sub unaq[ue] labore sedatam ex facultate corrupione, vel penitentiam adeo prolixam, atque diuturnam, ut necratis quidem antiquorum vulnerum superpetat. Ad faciem ministerium, ac precipue Episcopatus requirent penitentes factus, non facilius. Iesu Christi Sacerdotium esse debet merces pietatis diutinae, non autem reliquias deplorante, vel male consciente: nam secundum Conciliorum doctrinam, pravum Sacerdotium meritis sunt raga, ac maculæ tur, & licet ministerium suum sicut non mutetur, honorem tamen suum ab illis probitate mutatur. Quia in ero pro certo affirmari potest, si Sanctus, cuius hodierna die festum recolit Ecclesia, dignatus Episcopatus fuit insigitus, & ad infusas eius diecetes pervenit, qui in hoc Galliarum regno misera non est, ipsam quoque detinat, & infusus honorem addidisse morum suorum puritate, ut tota vita sua curriculo perfectam innocentiam servaverit, licet tempore austerrissimis mortificationibus te ipsum exercerit.

*P*er Dei timorem audicus, & reipublica gerende addicitus, semet sanctificare potest in aula; neque enim locus, aut vicus conditio Sanctos facit; neque ipsa conditio, vel locus prohibet quoniam sanctificatur. Et si fert annus cognoscere, quomodo S. Sulpitius furtum, testumque se praefiterit in generali corruptione, que illam hominum conditionem peculiariter infecta videtur; vobis id respondeo, quod Sanctus nec quis vir respondet ab eo scilicetibus, an effectus alterius nature ab aliis, quandoquidem minime affectibus illecebris felium aliorum milite fallentibus. Negavit ille secessum, & fecit, ac solitudinem diligebat, mandatas fodilates res horrebat; verbo, perfectissimum erat innocentia, & fanum hunc hic illa est, qui nos servare potest, quemcumque citatis exemplar. Felicia haec primordia nonne magnum ali-

Sulpitius
omnes ad
olescentia
fusca ex
situ.

Ab iusta
condicione
se ales
tio devo
vendi.

ti quid

quid pollicentur? Profecto adeo mature stadium virtutis ingredi, non ne ipsis ingentes, et admirabiles progressus fecisse? Sulpicius itaque non fuit ex eorum numero, qui ut de Deo mancipant, praeflantur, donec artas vergat in senium; neque illi devotus reliquias vita inter libidines acta, postquam ex adolescentia flagitiis jam emiserit. Incepit ille famulari Deo, ex quo Deus illi se praebut cognoscendum. Vt perhorruit statim rationis lumen effulgit illi, ut ejus nequitum cognosceret. Satis fit dicere Deum ipsum voluntate persubire testimonium fanerarii Sulpicius; quondamque operatus est miracula ab infinita, quia felicia fuerunt pragmata sublimis illius perfectionis, ad quam erat aliquando pervenimus. *Aulus Sermonem in omnia argumenta.*

Si rurum est, & singulare innocentiam fariam tecum fer-
vate sagculo omni, corrupzione affluenti, quale illud fit,
quo S. Sulpicius vivebat, xata illa, quo adeo erat in om-
nem libidinem prona fatis faciundari cupiditatem ardorem,
at omnimodum illis faciliocendi licentiam? Admirabilius,
atque infrequentius est haec eandem fervase in aula, ubi
facta, & in aula regia, & in amictuaria pericula. longe magis

omnia occurrit eisdem amittenda pericula, longe magis, quam alibi ubiquecum metuenda. Illa enim propria Mundi lex appellatur, ubi quidquid magis adversarius Evangelicis placitis, molitibus, vixis, otium, folitia, voluptates tanquam in fede fuit dominatur. Si enim sanctitas, & innocentia non sunt de hoc mundo, eo in sensu, in quo Dei Filius loquebatur dicens Apostoli suis: *Vos de mundo non esis, et ego eligi vos de mundo;* (Joann. 15.) Minus adhuc de aula sum, que nunquam prodeunt nisi pavidae, ac timentes, non secus ac in precipiti, præcipitu abysse crepidine; videlicet, in perirendi periculo, vel faltem metueantur ne inde vel regulam patiantur, vel contumelia affecta ejiciantur. *Idem.*

Ab adole-
scencia
nisi deferit-
ur deo-
reat Deo-
rum patrarium, vel contumeliam faciat.
Quibuscumque praerogativis a natura donatus fuisset Sulpi-
cius, quamcumque spem illi facerer fortuna, unum voluit
felsen Christum in partem, ac hereditatem suam, & primum
quod init consilium, fuisse locupletissimum praeclarae
fuis omnium mittere, ut te fum Ecclesie cultui devoveret.
Quanam fuit ista vocatio? Nequam fuit anima levitas, ne-
que fervor imprudentis devotionis: Deus illum regebat lumi-
nibus suis. Non fuit illud ambitionis, vel cupiditatis consi-
lium / illi colligendam erant omnes domus nobilis, atque opule-
tate fortuna. Non fuit desiderium honesto otio gaudendi ex bonis
Ecclesiasticis, atque beneficiorum pluralitate, qua familia
commendatione, vel importunis sollicitationibus extorquere
potuisse; vita eius jugis fuit labor, & ex omnibus bonis suis
nil fibi servaverat, quam curam se fe ille excedunt, eaque
pauperibus ergordati. Neque parentes eius inconfutato numero
illum aris destinarunt. Pii erant, magni etant in Munde; con-
scientia veterabant ex eo facere victimam ambitionis sua, &
mundus ipsi illos suadebat, ut illum familiæ, domumque sua
præsidium, columenque dauerent. Igitur interior vocatio fuit,
& divini Spiritus afflatus. Ulro ille le ipsum, ex propria volu-
lante definitivus, & per plementum preparavit. *Ecclesie*.

Puritatem
Foras inter-
aule delli-
cabi-
mias, que
in sibi ver-
tutis, si ab-
ilis facili-
tate.
Amplissimi honores, & gradus praestantissimi, quos S. Sul-
pius Majores in Regno obirebant, illum coegerunt, ut
primos atatis sui annos in Regis Gontrandi, Patri Clotarii
Regis transfigeret, & pleniuscum nobilitatis feminis ver-
sareetur inter illusiones objectorum, quae postquam oculos fa-
scinarent, & rationem subverterent, nihil reliquum faciunt,
nisi facti penitentiam, & benefaciendi moralem impoten-
tiam. Parvulus hic Daniel inter leones visit, quin faciaretur;
sornacens ingressus est, ut tres pueri, qui combure-
tor; in mari profundi, veluti Janus, fuit, qui nunc faceret nau-
fragium; Hic fuit effectus gratia; fca gratiam hanc illi fibi
primeruit omnibus illis administriculis, quibus homo uti po-
teat. In Sapientia schola didicaret, citatitudine extimata esse
virtutem, & ex naturam tantum exceedit; ut non nisi de manu
Dei recipi posset. Quoniamvero ille se ad Deum convertit, &
ad virtutem haec obtinendam prolixissimum feruentissimum orationis
tempus vix addidit: Ut sciri quoniam alter non possum esse
contingens, nisi Deus ait: addi Dominum, & deprecatus sum il-
lum. (Cap. 8. 21.) Dici igitur potest, ipsam in delicias vi-
xisse, atque in periculis aula regalis occasionebus versatur
fuisse, quæ quidem ledet eti viiiis omnibus perfallariis,
cum angelica puritate, cujus votum ab eo elicimus fati pa-
lam testatur, ipsum carnis concepcionum vicile, ac retu-
lisse triumphum de honte domatico, qui blandis lenocinis
homines fallit, eoque fere universos in turpi detinet capi-
vitate. P. Tixer.

Fingite vobis adolescentium tenera adhuc aetate, mollier-
tatem inimicorum, et paternae domus concubina nocte pedem effe-
reum, amicum facio, & cilicio ad expianda peccata, quæ
ab aliis patrari videbatur, in Ecclesiæ, quam temporum inju-
ria, & belli furores diruerant. Hæ licet deteter altarium
reliquia adhuc illi venerabilis videbatur; cum reverentia in-
cedebat super Sanctuarioru ruderam: desolutabatur fere obsoleta
paxientia Iesu Christi vestigia in dirutis tabernaculis, ac lu-
per lapides benedictione olim, ac christifame delibutos se fe-
proternebat. Audite vos, qui per curiositatem vestram, pro-
fanolique sermones faciunt, ac nunquam temerandum fanfro-
rum mysteriorum silentium polluentis, interpellans attentionem
fæculm adstantium sacrificio, & ministrorum, illud cele-
brantium; audite vos, qui ad pedes uisque altarium, ubi Jesus
Christus te ipsum ad minium edidit; velutram vanitatum
non paam getatis; vos qui vix fictis geni, cum populare

luius Iesu Christi proponitur, & qui per gesum; habuitur. ut corporis minus decorum dubitandum relinquitur, utrum creditur, quin veneremini, an illum veneremini, quia unum creditur; qui donique ibi affectus vestros foveat, ubi vina lego es jugulare jubemini; & noctis recentes noxas dedit, ubi preces effundendae sunt, ut earum, quas jam patatis, veniam conferuantur: Sub picis ipsas quoque divini ampli ruinas venerabantur. Ibi christianis meditationibus rituum sum solidabat; ubi se ipsum offerebat in Sacrificio, deficiente Iesu Christi sacrificio, quod illuc amplius nullum offerebatur. Ibi testium loco habens sydera, & loco iudicis rectarum intentionem suarum Deum, in contritione cordis & annihilationi sui ipsius perseverabat. Noctes, quae transfiguntur in its certibus, ubi luxus, vanitas, atque imperatoris triumphant, & ubi virtus crebro naufragium patitur: Noctes qua impenduntur in aleam aqua perniciofan ille, qui aut victi, aut victores discedunt; noctes, quae ad remisen, ac silentium datum sunt, & que in cupiditatum astum, que tumultum transferuntur, sanctus noter in potestate, oratione traducebat. Tenebra ita, que tot secretis initiatibus tanquam velum obtunduntur, illi erant integrando ad virtutes quidem clam excedenda, & evitandum item, nona tentacionem laudum. **Flechir.**

Non cefabat Subiectus : quo minus omni austerioritate gene-
corpus suum mortificare : cumque non nequiesceret fieri Marti- Inter filius
feri, ferui solus Martyr penitentia ex aetate, qui ut pluri- testes.
us vanitate folium lollifici sum : & non qua aliaud no-
bo obserfatur obiectum, quam commoda vita, atque cul-
tus. Onus erat facio, & cilicio : lanianibz corpus suum
veribus in eo innocentis, & puritas ihu, qui
lud dispensebat videbatur a ponis, quae praefertim confitu-
funt in ultionem peccati, & satisfaciem pro illo. Sed
nequaquam fibi blanditur. Novit ad hoc, ut quis perti-
cipiat ad Deum, opus est, ut fiat conformis imaginis Iesu
christi: Novit cupiditatem dominari, nisi incessanter altera-
tur; novit penitentiam, quae ut Patres inquierunt, peccata
medicina est, et de quoque ejusdem antidotum. Quam igitu-
roferemus causam ad hagiitam nostra excusandam? Nunquid nos
minime afficere propria veritates? Verum et; medicina
exempla non minime mouent; graviora caput nostrum excus-
ant. Quilibet femeat ipsum excusat; quilibet vita austera-
m in ignibus vel pectoribus, vel sanctis amandas, & se
eum putat. Qui fraterno sanguine ulcione suam extin-
erunt; qui per culmissa vel iudicia corrupta, atque coem-
plicata innocuas fortunas everuerunt, integraliter perdiderunt
familias, & fortassis earum univerfan quam poteritatem;
qui pauperum spoliis locupletantur sunt; & qui Dei Populum
eglutierunt; illum crudeli avaritia fuiz tributum persefol-
e cogentes; qui facris abusus sunt mysteriis religiosis, jutici-
aque integumento ambitionem, vel avaritiam diffundentes;
omnibus legi austerioribus damnamus; & verum est pro
illis inflittum fuile penitentiam; fed non ideo minus est

nobis quoque institutum. *Flechier.*
Sapiens Aulicus nostra non cefabat, quomodo Regi suum
parafaret obsequium, ac reverentiam; verum non idem minus
volens erat, ac diligens in officiis suis erga Calorum Regem
beundus, & si diu in patiti dimidium transfigebat in Aula apud
Regem, noctes totas in oratione coram Deo procumbens ab-
suebat. Quoties Calum vidit nobilis hunc adolescentulum
cubili furgentem; cum omnes illius famili in aurem fier-
erent utramque, & genibus humi fixis, manibus subfatis, occu-
pique lacrimarum imbre manantibus, sulpiria emitentes, il-
le Ecclesiastica verba jaculari: *Dominus pater, & Deus vita mea,*
et deuelingas me in cogitatio illorum. (Eccl. 23.) Quandoqui-
amvis, ut in aula ejus luce verferit quondamque me tua
impellit Providentia, ut in Mundo vivam; ne permittas ta-
men, ut eucorium more vitam componam: *Exstallatum oc-
cum meorum ne deaderis mihi.* (Ibid.) Magnum me fecisti, ne
nas in me hunc superbie spiculum dominari, qui in Principiis
viris adest ad dilectionem tibi: *Ei omne desiderium averte a me.*
Ibid.) Extingue in corde meo omnia haec inutilia celitusdum
desideria; præterito vero, ne tradas me in concupiscentias
carnis, & infamium volupsum pericula: *Aster a me ventis*
concupiscentiarum. (Ibid.) Quemadmodum sicut habet, Deus ne
quaque se communice ignavis animabus, prolixis, servidili-
que precibus suis addebat rigores, & auferentes penitentias
nimis fevers. Gestabat, ut plurimum cilicium sub olorericis
andamentis, viaz ejudem scriptori ait; cubicl quidem ma-
gnifice stratum habebat, fed cubabat humi in matto, & cal-
cato. *P. Tertullianus.*

Nobilis loco natus erat Sulpicius; hoc illius tetraetus historia
Videatur etiam non communis, sed florifera nobilitate gemitum
fuisse, quandoquidem in Regis Galliarum aula innu-
eritus fuit, qui etiam diutius quam potuit, illum fecum re-
tinuit. Verum locus iste illius vix est tanquam fortuitus potius
quam meritoriu[m] suorum felicitonum; & fructus, quem inde
cepit, sibi persuaderi, sibi arctiorem ingeri necesse
erat non tantum genere, quantum virtute alii praetulsi.
Equidem feo generis amplitudinem non parum conferre ad me-
ritum commendationem. Sed Sulpicii meritum generi suo
superiora addidit, ostenditque illum nulla re minus, quam avita
nobilitate commendari. Nullum unquam fuit ingenium feli-
cissimum, siccissimum, neque prouius ad benemerendum de-
ponens, quod illi Sulpicius. P[ro] nouera fecit, ut ab alio cognoscere.

miss secesseretur : quasi suavitatis , & beneficiandi studium est character ille , ex quo contundens erat . Eximia ha- aminis dotes poterant quidem illum virum magnum in mun- do constitutre . Sed illis uia gratia est , ut infirmem fangi- tate virum efficeret in adeo uberi agro opera . Auter Ser- menu in omnia argumenta .

Definicion. Aula regio est, cuius graphidem mihi vobis exhibere non
sufficiat vita. **Sol. Suplicij** illi (andam
de illa foio, ex aliorum dictis accepi; dicam solun, me ibi
dixi vita, ex vita genere, quo ibi agitur, jugem mentis evagationem

ex vita genere, qua ibi agitur, jugem mentis evagationem cognoscere proper objecta varia ibi occurrentia, & prohabetia, ne quis sepe colligat, & ad se revertatur; inordinata condit effusionem, quod incertanter circa exteriora veratur, & facultatibus tantum rebus inheret: itaque pietas inde, ut plurimum, exultat, & Christianismi spiritus, qui conflit in alacriter obvici autem Christifimus quibuscum Religiosis exercitationibus, ibi nunquam inventur. Fingo mihi in hoc vita genere ambitionem temperantiam, & sepe ad altiora excedentem; spem, qua non excidit, licet se de vacuo videat ea felicitate, quam sibi dignis attingeret videbatur, & ad quam tamdiu anhelabat: Vitam mollem, voluptuosam, illuc semper dominante. Hic denique locus est accerrimorum, & noxiarum cupiditatem theatrum, ubi virtus citra miraculum non inventur, & ubi nonnulli similitates, dolor, ac paces etiam proditio, & perfida debachantur. In hoc toro periculis circumdato loco, adeoque integratissimis perniciose Sulcipius visit, ut fidelem decet, verumque Christianum: ibi servavit solitudinis spiritum inter negotia, agitationes, jangue dissipacionem, in qua aliis verulant: ibi pietatis, ac Religiosi spiritum tenuit inter effusam libidinem tot

mortalium cuiuslibet generis atque aetatis ibi denique aliis
ponitatis, & Christianis mortificationis spiritum inter-
dilectis, atque solitaria. Hoc profectio mirum, ac rurum dici
potest; etenim humilem est in ima, positaque conditione,
pauperem spiritu in vera paupertate, positaente inter clau-
stra, huc quodammodo necessitatis virus est; sed pietatem
servare in negotiorum tumulto, inter honores humiliata
diligere, paupertatem in rerum affluentia querere, & mor-
tificationem inter aula magnifica voluptates amare, majus
in gratia misericordum est, quam sit in natura, videre flumen
per manus fluctus perfranges, quia suam corrumpat aqua-
rum dulcedinem; vel videre pueros in forma Babylonica
septos flammis, qui eam incenda extingueant. Opus ad
id est fortitudine proflus divina, & peculiares graciae. Hoc
tamen prodigium virus est in Coatrandi Regis aula, dum
ibi versabatur Salonicus. Edom.

Sulpitius mirum, atque inauditum est videre Sulpitium, quantum ab eo quod tabula Aulae corrupta aure inscitatur, ut invenimus illuc inferat piagentem, Religionem, virtutemque omnes, que antehac vel alienum erant, vilignozata; & inde exradat aleum, luxum, scandala, & flagitia universa, ita ut non solum se ibi corrumpi non finat, sed eam reformat; & non solum pravorum exemplorum torrente se rapi non patitur, sed illi obsecetur per vita sanctitatem, quam ducit; & deum, qui ipso pervertitur, quod longe plurimi accidit, aulam ipsam convertat, easque tamen, piam, modefam, bus mereri, omnem transmittat operam, ut nepotem quidem ad pieatum formaret, & bonus patru curis, ac intentionibus velificaretur; eique auctor fuit, ut leges ad regni tranquillitatem, & Ecclesie utilitatem ferret maxime necessarias. Tumores & pupillam deterruit, ne injuria fulciperent bellis; illis metente incitat fape cogendi concilia ad morum disciplinam, & affere merito potissimum, nunquam Deum majorum eius etiudine in Gallia regnum beneficitiones, quam cum Sulpitius auctoritatem apud duos hofce Principes obtinuit, eisque fuit consilius Angelus, & vivens oraculum in gravissimi negotiis. *Adem.*

ac frugi reddat; tanta bonis exemplis virtus ineft, & tantum
efficiunt imperium in eos, qui in sceleribus contabentur! Sed
quibus virtutis exemplis opus fuit, ut admirabilis aderet con-
querenter effectus? Opus est proculdissimum, ignem vehemen-
ter accensum esse, ut in propriam naturam convertat ea,
qua illius viribus maxime refutantur; & fatis confirmata opus
est autoritatem ad maxime ea placita, qua in mentibus alias
ad eos radices jecerant. Quamnam igitur fuit Sulpicii virtus,
ut inter veteratos mores convelleret, qui adversus Evangelii dog-
mata pergerebuerant? Quam lucem emittere debuit, ut denun-
tias adeo tenebras dissiparet? Sin autem nosse vobis fert ani-
mus quibus artibus, & qua industria illa fuerit usus, ut adeo feliciter votorum summanus assequefuerit; brevi dicam.
Cum ille causa generis fui & conditionis, in qua ipsius Pro-
videntia colloccaverat, tenetur in aula luce versari, nemo
nisi quam illio curam, tempusque transmisisti, ut se te ad
illud Filii Dei placitum componeferet: Reddite quia sunt Ca-
farii Cœli, & omnia sunt Dei Deo. Item.

Sulpicius Confessor, & qui sunt Dei Duci. Item.
Sulpicius conscientia sua puritatem, & pacem tuevit in-
ter murum, & que tumultum alienarum cupiditatum; in aula,
qui vocari potest regio foliicitudinum, ad defideriorum, ni-
hil possidere vale prater Deum. Sed his in locis, ubi omnia
pro pertine gloria sacrificantur, ille immarcescibilis glo-
ria coronam acquirit; si inter afflictiones, atque menda-
cia ubique perhibet testimoniun veritatis denique si in aula
Sanctus est, ne mixtemini: Deus enim eis illius emundavit.
Illi evocat Providentia; illuc sine ambitu ingreditur, ibi
sue ambitione moratur, inde sine dolore abicit. Quazam et
Principis Sulpicium depenkunt intentio? Quartino hominem
elegantem, & facili officia callentem, qui vorit suis cupi-
ditates diffimulare, & heribus curis blandiri? Hominem
qui norit artem religionem suam cum politia conciliandi?
qui illum in exercitibus fequantur, non ut pacis consilia sup-
pediter, sed victoriis plaudat? qui illius benevolentiam le-
nociis capratam tenet? qui ut S. Paulus ait, pietatis sue
meritorum exercens, pro levi gratia, atque exultationis
aura ministrii sui honorem venundet? Quarit Sacerdotem,
qui consumat sibi a Deo auctoritatem illi subficiat? Si hu-

da sollicitant. Anathemate perculsi, Domine, ignavos hos, & mercenarii patores; & maledicti tuis benedictis illos infirmasti: *Vix cum benedictis vobis conmiseris.* Sanctus hic ideo in aulam ascensit; ut illam sanctificaret, semeplurum multo magis sanctificans. Si mos queque in aulam evocaremus; quodnam fecerunt gaudium corda nostra pertentaret? Sed gaudium periculorum, faneula oblectatio. Et enim nonne electio hac a nobis haberetur tanquam effectus meritorum nostrorum, & tanquam via nobis ad fortunas, honoresque indispicendos aperta? Quoniam nos pertinaret libido, si in sanctissimis Principiis consilium admittentes, & inter primos ejusdem confilaries propera merita nostra recenseremus? Verum est ad hoc, ut muneri nostro responderemus, nonnisi amorem proprium nos fuisse confituleros. Sed S. Sulpitius alio agitur spiritu. Antequam aulam ingrediar, alios se fapietiores in consilium vocat. Oras, consilium petit, deliberat, & missionem hanc nonnisi ab Episcopo suo recipere vult, ut operibus suis obedientiam meritorum accedit. *Auctor recent.*

*Regis uti.
tus mense
ac largit
ut in ege
do, illam
admodum.*

Quemadmodum per opes cupiditatis omnibus fati sit, & me illis haec nonnisi existimare sunt, fed inter mortales, aquae inhibitis; & quemadmodum vulgo per divitas via flexu ad honores & dignitates, atque in pecunias unam uenientiam damni faciendo spem illi qui in luxum, & vanitatem incident; dicere possumus etiam hanc accerimam esse temptationem a mortalibus superandam, praeferent cum eo loco sunt, ubi illas valeant sibi comparare. Hinc in Scripturam beatus appellatur ille, qui post anima non abiit, neque speravit in pecunia thesauris. Sulpitius illas in liberalitate sua materialiter convertit, itaque uirtutem, ut in aulam novam inducat somnam, docens, quem sicut in usum convertenda. In aula, vestitur non ut gratias emendent, fed ut eroget: & quas recipit, in aliorum finum effundit. In aula debita omnia officia, officiosum verbi, discolvuntur & docet Sulpitius verbi his sinceritatem adjiciendum, eorumque principium a christiana caritate proficiendi debere. Ut aulicis aliquam iniicit erga eogenos benevolentiam, ipse illos invicit, ac maxima sedulitate omnibus eorum necessitatibus prospicit. In aula reditus augentur, famulorumque turba fit magnificient: Sulpitius tunc suos immunit, ut non superflua tantum, verum etiam necessaria elargiat. Si in illum Regis liberalitas sua confert munera, hac recipit, tanquam eiusque aliquis, eadem in finum pauperum defers, qui aliud referens sibi, non tanquam alveum, id quod est abundantius, effundens. *Idem.*

*Lungi ab au
torum fe
diti, cui
propius epi
bus, hono
ritatis & ve
lutigenibus
testimentis.*

S. Sulpitius ea vita ratione, quam in aula servabat, ostendit quinti faceret voluntates, honores, atque divitias: quae praeter commendationem, quae illis inest maxima, alienas etiam sibi conciliat; ipsam sibi comparant nominis celebratatem, & gloriam, atque nascificantur alescentes, qui veritatem corrumperet, eique umbras allinere proficent, & virtutes in pietatis exordium convergunt, nisi Regis, quam veneno inficet. Tales sunt huiusmodi ceterum tumultuarii, ubi omnium suffragia secundum propriam opinionem, & melius libidinibus dixerint, feruntur: ubi viri Principes modo autoritatem, modo calliditate in partes suas trahunt humilios; ubi denique ambitus, & favor ratione, & religione propellent. Hujus generis erat ceterus Bituricensis, omnime in pietatis exordium convergunt, nisi Regis, quam fuscatur, ut gratus convegantur, hic illis distribuit, & si quis recipit, eas in alios effundit. Credentes fortes illi ambitione actum fuisse, & si ille de omnibus beneficemebatur, ideo fecisse, ut aliquo insigni fasto, & potissimum caritatis opere optimam de se conceptam opinionem solidaret? Haudquaque. Virtus eius semper viget per se; nonnunquam labefactari potuit ullis temporibus, vel mundi tentationibus, & sic citra ambitum id vita genus suscepereat; ita fine illa ambitione versatus est, non autem dico haec crassa ambitione, quae dignatus capit alescentem, quod ad casus veritate, & callide viam sibi facit, fed fine delicate etiam occultaque ambitione, quae summanum preferentes integratim, si multistante liberalitate sub exteriori specie, ad reformatio- nem composta feta abscondit, ut melius, quod sperat, afferatur, & hominum probationem acepit, credentium jam nos Dei probationem confutatos fuisse. Sancus noster voluntatis etiam bellum indixit; & dicere possumus, licet prodigii loco sit videre peccantem in aula, magnum tamen virtutem han ibi, quod Sulpitius vixit, permanuisse.

*Deus illi
excoit ad
clarorum tentationibus, quibus lepus erat in aula? Donatus curientes.*

Quo virtutis robori fuit opus sancto Sulpitio, ut nos reliquo ad Deo fieri præstatimotis doibus, per quas coram Deo, & coram hominibus gratia inventur. Sanctis tua reverentiam, & lenitas amorem illi conciliavit. Potestes Ecclesiasticas & facularies certatum illum depopulerent. A Rege Thierry illum experterat Episcopus, proponendo clero suo tanquam Christianarum virium exemplum. Clotarius Rex illum ab Episcopo repopulet aule, familiisque tua spirituali regimoni præficiendum. Mandus illius Ecclesia concedit; Ecclesia vero illum commodat mundo & per opera utriusque præstata, & per collatos honores, Sulpitius ostendit. Ecclesia non deesse filios incorruptibiles, & manum, quantumvis iustitas sit, detestare non posse, quoniam debitum Sanctis honorem impendar. Ex vita hac, quam in mundo inter aula tumultus agebat, exultit illum Deus ad primam Ecclesiasticam Hierarchiam dignitatem, cum ad Bituricensis Archiepiscopatus inflata tollens; ut illum Ecclesia suz proponeat, tanquam Pastorum zelo, & caritate flagrantum exemplar, sanctaque aulicus, ubi primus integrum illi fuit, ex aucto impedimenti fete expedire, quibus nonnulli invitus se implicari palus fuerat, terreni Regis hand ægri servitio abdicavit, ut supremo glori, teraque Domino deficeret. Deus, qui illum in prior-

rem statum adduxerat, facilem ei præbuit exitum intercedente magno hujs Urbis Episcopo, qui apud Regem magnum hoc negotium procuravit. *Auctor vort.*

Mirum non est, quod sanctus Alulus evaserit in Sandum plurima Ecclesiastica, & Episcopum zelotem ad servandam in clero fragitia in disciplinam, & morum, fideique puritatem in Ecclesia. Ut Credo, & in igitur sanctum Sulpitium altero hoc in statu confideremus, populo.

necesse est vobis tanquam in Tabula ob oculos exhibere deplorabilem statum Ecclesie Gallicanæ, tunc temporis etum Deus Sandum hunc misit. Docent Historici, tunc simoniam, & avaritiam late graffatas fuisse inter Praefules, & licentiam, atque libidinem in Clero. Populorum mores vitis erant corrupti, & innumeris flagitorum multitudine caliginem offuderat fidei paritatem. Ut omnibus hinc malis occurret. Sanctus noster, cogit curvatus alterum Matricomense Concilium, ubi illius doctrina, constancy, zelus, & divinaque caritatis fervor eniuit. Mirum fuit illum audire quotidie in aulastimo illo cœtu predicantem, & pro texu temper illa Apo- stoli verba delationem: *bubentes alimenta, & quibus tegimus, hinc contenti sumus.* Vi difterisimorum concionum tuorum, accedente exemplum fluorum robore, non solum virtus de cordibus Ecclesiasticorum eradicavit, verum etiam in eorum animabus iniecit sincerum, & ardens deitiderium apostolicas virtutes adquirendi. Tanto cum fructu in diecessi sui laborum omni generi se ipsum exercuit, ut non solum inde iudicata superflitionem, qua longe, latèque se per se per cam terra plagam effuderat, exterminaverit, neque solum insignes peccatores ab interitu revocaverit, sed adeo sanctas imprecisiones in cordibus plurimorum fecerit, ut multi fuscum extremum vale dixerint, ut sub Crucis vexillo cœlesti militie se adscriberent; multi domos suas reliquerint, ut intra specus, ac ferarum lutra feste recuperent; multi mundo numen muterent, ut in solitudines, & deferta loca uni Deo vacuari fecerent. *P. Texier.*

*Santus per
se omnia
omni Episcop
copatus vel
munera.*

*g. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*8. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*9. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*10. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*11. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*12. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*13. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*14. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*15. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*16. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*17. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*18. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*19. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*20. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*21. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*22. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*23. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*24. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*25. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*26. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*27. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*28. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*29. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*30. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*31. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*32. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*33. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*34. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*35. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*36. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*37. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*38. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*39. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*40. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*41. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*42. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*43. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*44. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*45. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*46. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*47. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*48. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*49. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*50. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*51. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*52. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*53. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*54. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*55. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*56. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*57. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*58. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*59. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*60. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*61. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*62. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*63. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*64. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*65. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*66. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*67. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*68. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*69. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*70. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*71. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*72. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*73. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*74. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*75. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*76. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*77. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*78. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*79. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*80. Sulpici
us in Epi
scopatu*

re.

*81. Sulpici
us in Epi
scopatu*</